

ปัญหากฎหมายการควบคุมการประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหาร¹

อรวิ เพ็ชรมณี²

ในปัจจุบันพฤติกรรมของผู้ซื้ออาหารได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่สร้างความสะดวกสบายให้กับผู้ซื้ออาหารมากขึ้น ผู้ประกอบธุรกิจบางรายเห็นช่องว่างดังกล่าวจึงมีการประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารขึ้น โดยผู้ซื้ออาหารสามารถกดแอปพลิเคชันแพลตฟอร์มของผู้ประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารดังกล่าวสั่งอาหารจากร้านอาหารที่ปรากฏในแอปพลิเคชันแพลตฟอร์มนั้น และร้านอาหารก็จะปรุงอาหารตามคำสั่งซื้อของผู้ซื้ออาหารและมีผู้ส่งอาหารซึ่งอยู่ในการกำกับของผู้ประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารนำอาหารตามคำสั่งซื้อดังกล่าวไปส่งตามที่อยู่ของผู้ซื้ออาหารนั่นเอง ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารที่ปรากฏให้เห็น เช่น แกร็บ ฟู้ดแพนด้า โกลด์แมน เป็นต้น จากข้อมูลของศูนย์กสิกรไทยเกี่ยวกับจำนวนครั้งในการจัดส่งอาหาร พบว่า ในปี พ.ศ. 2563 อยู่ที่ 66- 68 ล้านครั้งหรือขยายตัวสูงถึงร้อยละ 78.0-84.0 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นอัตราการเติบโตอย่างก้าวกระโดด บุคคลที่อยู่ในองค์ประกอบของการประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหาร ซึ่งประกอบไปด้วย ผู้ประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหาร ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าวไม่หมายความรวมถึงร้านอาหารที่ประกอบธุรกิจส่งอาหารเอง แอปพลิเคชันแพลตฟอร์ม ผู้ซื้ออาหาร ร้านอาหาร และผู้ส่งอาหาร จึงต้องมาพิจารณาว่ากฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ ณ ปัจจุบันนั้นมีผลบังคับใช้เพียงพอหรือไม่อย่างไร และยังมีช่องว่างทางกฎหมายสำหรับการประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มนี้หรือไม่ อย่างไร และจะมีแนวทางเสนอแนะในกรณีปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไร

จากการศึกษาทำให้ทราบว่า มีปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหาร ที่ยังมีบางองค์ประกอบของการประกอบธุรกิจดังกล่าว ยังไม่มีความชัดเจนในด้านกฎหมาย ตลอดจนหน่วยงานของรัฐที่มาคุ้มครองดูแลจากผู้ประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหาร ตลอดจนความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานที่ยังไม่มีความชัดเจน ซึ่งสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาองค์ประกอบของการรับและส่งอาหารผ่านผู้ประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหาร

1.1 ผู้ประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหาร

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหากฎหมายการควบคุมการประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหาร โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ศาสตราจารย์ ดร. สุมาลี วงษ์วิจิตร และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ประภาศรี บัวสวรรค์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย รัตนเชื้อสกุล

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนภูมิภาค) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

กฎหมายที่ควบคุมรูปแบบและพฤติกรรมของผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าวคือ นั่นคือ พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 กฎหมายฉบับนี้มีเจตนารมณ์ในการควบคุมผู้ประกอบการธุรกิจด้วยกันนั่นเอง แม้กระทั่งการควบคุมผู้ประกอบการธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารด้วยกันเองเช่นกัน ในการวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนที่เกิดขึ้นตามกฎหมายฉบับนี้ มีคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า มีอำนาจตามมาตรา 17 (4) ในการพิจารณาเรื่องร้องเรียนและสอบสวนการกระทำความผิด นอกจากนี้ ในเรื่องการควบคุมผู้ประกอบการธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารในเรื่องแนวทางปฏิบัติต่อร้านอาหารที่เข้าเป็นส่วนหนึ่งของการประกอบธุรกิจดังกล่าว คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ได้อาศัยอำนาจตามมาตรา 57 กำหนด เรื่อง “แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารกับผู้ประกอบธุรกิจร้านอาหาร” ไว้ แม้มีแนวทางการพิจารณาที่มีการกำหนดถึงการกระทำของผู้ประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารในการกระทำที่เข้าข่ายที่เป็นผลเสียหายต่อผู้ประกอบการธุรกิจร้านอาหาร แต่ภายหลังการใช้บังคับแนวทางเรื่องนี้ก็ยังไม่เคยมีคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าในเรื่องดังกล่าวเกิดขึ้นมาให้เป็นรูปธรรม ทำให้เกิดความไม่ชัดเจนว่า การกระทำที่ไม่มีเหตุผลอันสมควรตามแนวทางการพิจารณาข้างต้น ผู้ประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารต้องกระทำในลักษณะใดที่จะเป็นการกระทำโดยไม่มีเหตุอันสมควร และการกระทำโดยไม่มีเหตุอันสมควรนั้น ใช้มาตรฐานใดมาพิจารณา ดังนั้น องค์ประกอบของผู้ประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารซึ่งมีปัญหาในเรื่องผลบังคับใช้ของกฎหมายที่เป็นการควบคุมผู้ประกอบการธุรกิจดังกล่าวที่ยังไม่เห็นเป็นผลในทางปฏิบัตินั่นเอง

1.2 ร้านอาหาร

ในเรื่องราคาอาหารที่ปรากฏ จะมีกฎหมายฉบับใดมาควบคุม เนื่องจากราคาอาหาร เนื่องจากร้านอาหารจะเป็นผู้กำหนดราคาอาหาร การนำร้านอาหารเข้าสู่ธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารนั้นทำให้ต้นทุนของร้านอาหารเพิ่มขึ้น ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งที่เห็นได้ชัดคือ ส่วนแบ่งจากการขายที่จะต้องจ่ายให้กับผู้ประกอบการธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารซึ่งคิดประมาณร้อยละ 25 – 35 และยังไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่มอีกร้อยละ 7 เป็นการแบ่งส่วนแบ่งขายที่สูง นำไปสู่การเพิ่มราคาอาหารจนไร้การควบคุมของร้านอาหารมากเกินไปจนสมควร ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 แม้จะได้มีการกำหนด แม้มีประกาศของ “คณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ฉบับที่ 70 พ.ศ. 2563 เรื่อง การแสดงราคาและรายละเอียดเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าและบริการผ่านระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์หรือออนไลน์ ขึ้นมาก็ตาม แต่เป็นเพียงการควบคุมในเรื่องการแสดงราคาและรายละเอียดเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าเท่านั้น แต่ไม่มีกลไกของกฎหมายของพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 ออกมาควบคุมในเรื่องราคาอาหารที่เป็นรูปธรรมแต่อย่างใด

1.3 ผู้ซื้ออาหาร

ในประเด็นของผู้ซื้ออาหารในฐานะเป็นผู้บริโภคนี้ มีพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ออกมาคุ้มครองแล้วนั่นเอง กรณีมีการละเมิดสิทธิของผู้ซื้ออาหารในฐานะเป็นผู้บริโภคจากการกระทำของผู้ประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารที่ถือเป็นผู้ประกอบธุรกิจ ตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ตลอดจนร้านอาหาร ถือเป็นผู้ประกอบธุรกิจ ตามพระราชบัญญัติดังกล่าวเช่นเดียวกัน ผู้บริโภคชอบที่จะใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติดังกล่าวจากการที่ตนถูกละเมิดสิทธิจากการใช้บริการจากผู้ประกอบธุรกิจทั้งสองได้นั่นเอง

1.4 แอปพลิเคชันแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารแพลตฟอร์มรับและส่งอาหาร

การกระทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เกิดขึ้นในการทำสัญญาซื้อขายอาหารระหว่างผู้ส่งอาหารและผู้รับอาหารมีความสลับซับซ้อนมาก ทั้งต้องอาศัยความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการพิจารณาถึงระบบการทำงานของแอปพลิเคชันแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารของผู้ประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารนั้น นอกจากพระราชบัญญัติธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 แล้ว ผู้ศึกษาเห็นว่าจะต้องมีกฎหมายเฉพาะที่มีการควบคุมการประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหาร

1.5 การทำสัญญาระหว่างผู้ประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารและผู้ส่งอาหารอยู่บนพื้นฐานเสรีภาพของการแสดงเจตนา และคู่สัญญาจะต้องปฏิบัติตามสัญญาที่เกิดจากความสมัครใจที่จะผูกนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างกัน ตามหลักสัญญาต้องเป็นสัญญา แต่บรรดาข้อตกลงระหว่างผู้ให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารนั้นมีรูปแบบแตกต่างจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เพราะสังเกตได้จาก การมีระบบลงโทษกรณีที่ผู้ส่งอาหารทำผิดสัญญา ซึ่งนอกเหนือจากการเรียกค่าเสียหายที่เป็นตัวเงิน นอกจากนี้ ผู้ประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารเป็นผู้กำหนดสัญญาเพียงฝ่ายเดียว ข้อมมีเสรีในการกำหนดข้อสัญญา ทำให้ผู้ส่งอาหารซึ่งเป็นคู่สัญญามีข้อต่อรองที่น้อยกว่าไม่อาจโต้แย้งการข้อสัญญาดังกล่าวได้ กรณีที่เกิดการเรียกร้องเกี่ยวกับข้อสัญญาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสวัสดิการบรรดาค่าตอบแทน ยังไม่มีกฎหมายเฉพาะในการวินิจฉัยถึงความเป็นธรรมของสัญญาระหว่างกัน กรณีจึงไม่อาจกำหนดได้แน่ชัดว่าข้อสัญญาระหว่างผู้ประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารกับผู้ส่งอาหาร อย่างเป็นธรรม แม้จะมีพระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. 2540 เป็นกฎหมายกลางก็ตาม แต่ก็ไม่เคยมีการวินิจฉัยว่าข้อสัญญาระหว่างกันของคู่สัญญาดังกล่าวข้างต้นอย่างไรจึงจะเป็นธรรม การไม่มีกฎหมายเฉพาะมาควบคุมระหว่างผู้ให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารและผู้ส่งอาหารจึงเป็นช่องว่างทางกฎหมายที่เกิดขึ้นอยู่ ณ ปัจจุบันนั่นเอง

2. ปัญหาความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานในการควบคุมการประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหาร

2.1 ปัญหาหน่วยงานที่คุ้มครองสิทธิของผู้บริโภค ร้านอาหาร และผู้ส่งอาหาร ในการเรียกข้อมูลทางธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์จากผู้ประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหาร

(1) การคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภค

ในการประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหาร สัญญาระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารกับผู้บริโภคล้วนแต่เป็นสัญญาที่เกิดขึ้นเป็นสัญญาทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญในการพิเคราะห์พิจารณาถึงรายละเอียดของการทำสัญญา ตลอดจนกลไกการทำงานของแอปพลิเคชันแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารของผู้ประกอบการธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหาร ในกรณีที่ผู้บริโภคได้รับความเสียหายจากการประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารยังขาดความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานในกรณีที่มีการเรียกข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์จากผู้ประกอบการธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหาร เมื่อพิเคราะห์ถึงโครงสร้างของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มีปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการ แต่เมื่อมีการร้องทุกข์ของผู้บริโภคในเรื่องดังกล่าว ก็ต้องมีการร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการผู้บริโภคประจำจังหวัด หรือคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำกรุงเทพมหานคร ซึ่งตำแหน่งของคณะกรรมการ ไม่มีบุคลากรจากคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสังกัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ในเรื่องดังกล่าวจึงยังขาดความเชื่อมโยงในการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานในการคุ้มครองสิทธิของผู้ซื้ออาหารในฐานะผู้บริโภคในเรื่องการเรียกข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์จากผู้ประกอบการธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารนั่นเอง

(2) การคุ้มครองสิทธิร้านอาหาร

กรณีที่มีข้อพิพาทเกิดขึ้นระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารกับร้านอาหาร ในเรื่องดังกล่าว มีคณะกรรมการแข่งขันทางการค้าเป็นผู้วินิจฉัย เมื่อพิจารณาถึงบุคคลผู้เป็นคณะกรรมการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา 8 พระราชบัญญัติแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 กรณีมีข้อพิพาทเกิดขึ้นระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารกับร้านอาหารนั้น ไม่มีความชัดเจนที่คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาเป็นคณะกรรมการด้วย กรณีเกิดการปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมอันเกิดจากการใช้ข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ไม่ชอบ และการวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนก็ต้องอาศัยข้อเท็จจริงรอบด้าน จึงต้องมีการกำหนดชัดเจนว่าให้บุคลากรของคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการแข่งขันทางการค้า

2.2 ปัญหาความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานในการควบคุมร้านอาหารที่ขายอาหารผ่านผู้ประกอบการธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหาร

แม้พระราชบัญญัติแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 ได้ให้อำนาจคณะกรรมการแข่งขันทางการค้าในการกำหนดแนวทางการพิจารณาถึงการกระทำที่ไม่เป็นธรรมที่ผู้ประกอบการธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารกระทำต่อร้านอาหารในการกำหนดส่วนแบ่งจากการใช้บริการผู้ประกอบการธุรกิจดังกล่าวไว้ และคณะกรรมการแข่งขันทางการค้าก็ไม่ได้มีอำนาจในการกำหนดแนวทางการพิจารณาการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรมระหว่างร้านอาหารกับผู้ซื้ออาหารไว้ เพราะไม่ใช่กรณีบังคับใช้ระหว่างผู้

ประกอบธุรกิจกับผู้ประกอบธุรกิจด้วยกัน ทำให้ขาดแนวทางการพิจารณาที่เป็นรูปธรรมในกรณีการตรวจสอบการกระทำที่ไม่เป็นธรรมในเรื่องราคาระหว่างร้านอาหารและผู้ซื้ออาหารได้ แม้ร้านอาหารจะเข้านิยามของผู้ประกอบธุรกิจตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 แต่ในเรื่องควบคุมการกำหนดราคาอาหารนั้น ลำพังเพียงแต่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคอาศัยอำนาจตามกฎหมายก็ยังไม่เพียงพอต่อการควบคุมการกำหนดราคาดังกล่าว แต่ควรต้องมีคณะกรรมการว่าด้วยสินค้าและบริการ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 เข้ามามีบทบาทในการควบคุมการกำหนดในเรื่องราคาอาหารที่ขายผ่านแอปพลิเคชันแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารด้วย เพราะในการกำหนดราคาอาหารจำต้องอาศัยความรู้ความเชี่ยวชาญในกลไกของตลาด ตลอดจนเศรษฐกิจ การกำหนดราคาที่มีความซับซ้อน

2.3 ปัญหาความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานในการคุ้มครองผู้ส่งอาหาร

จากกรณีข้อเท็จจริงในการประท้วงจากการที่ผู้ประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารได้ดำเนินการปรับลดค่าตอบแทนของผู้ส่งอาหาร ตลอดจนการเรียกร้องสวัสดิการที่ผู้ส่งอาหารควรจะได้รับ และการได้รับผลกระทบจากการถูกลงโทษของผู้ประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหาร ตลอดจนระบบรับงานที่ไม่เป็นธรรม ทำให้เกิดปัญหาที่ไม่ได้มีการแก้ไขให้กับผู้ส่งอาหาร ซึ่งนับวันมีการประท้วงในเรื่องดังกล่าวเพิ่มมากขึ้นการคุ้มครองผู้ส่งอาหารที่อยู่ภายในการกำกับดูแลของผู้ประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารนั้นไม่มีกฎหมายเฉพาะที่ออกมาให้ความคุ้มครองดูแล เมื่อไม่มีกฎหมายในการคุ้มครองดูแลผู้ส่งอาหารในเรื่องดังกล่าว ก็ย่อมขาดหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการดูแล และขาดความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานในการคุ้มครองผู้ส่งอาหารนั่นเอง กรณีจึงไม่อาจทราบโดยชัดเจนว่า ข้อสัญญาระหว่างผู้ประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารกับผู้ส่งอาหาร อย่างไรจึงจะเป็นข้อสัญญาที่เป็นธรรม

จากการศึกษาค้นคว้าปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหาร มีข้อเสนอแนะ คือ

1. ควรมีการแก้ไขโครงสร้างของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัดทั้งนี้ กรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด ให้มีบุคลากรของคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เข้ามามีบทบาทด้วย เพื่อสร้างความเชื่อมโยงการทำงานระหว่างกัน เพราะรูปแบบของการทำสัญญาระหว่างผู้ประกอบธุรกิจให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์กับผู้บริโภคมีความซับซ้อน

2. คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคและคณะกรรมการแข่งขันทางการค้าควรทำงานประสานงานเชื่อมโยงกันในประเด็นเรื่องการกำหนดราคาอาหาร ที่จะต้องกำหนดแนวทางการพิจารณาที่มีผลใช้บังคับตามกฎหมายในการที่เข้าไปตรวจสอบการควบคุมราคาอาหารจากร้านอาหารไม่ให้สูงเกินไป เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้ซื้ออาหารที่อยู่ในฐานะผู้บริโภค

3. สิ่งที่เป็นปัญหามากที่สุดในการประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารนั้นเป็นเรื่องขององค์ประกอบในเรื่องผู้ส่งอาหาร ที่ยังขาดกฎหมายออกมาคุ้มครองดูแล ฉะนั้นบรรดาข้อสัญญาต่าง ๆ ระหว่างผู้ประกอบธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารกับผู้ส่งอาหาร จึงยังไม่มี

แนวทางชัดเจนว่าการกระทำของผู้ประกอบการธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารอย่างไรเป็นการกระทำที่ไม่เป็นธรรม เพราะทุกอย่างอยู่บนเสรีภาพของการแสดงเจตนาของคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย ทั้งรูปแบบสัญญาเป็นสัญญาสำเร็จรูปที่ผู้ส่งอาหาร ไม่ได้เป็นคนกำหนดข้อสัญญาและมีอำนาจต่อรองที่น้อยกว่า ฉะนั้นผู้ศึกษาขอเสนอแนะในประเด็นดังกล่าวดังนี้

3.1 จะต้องมีความหมายเฉพาะออกมาคุ้มครองผู้และผู้ส่งอาหารที่อยู่ภายในการกำกับดูแลผู้ประกอบการธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารหากกรณีไม่อาจกำหนดได้ว่าผู้ส่งอาหารเช่นว่านี้ อยู่ภายในการควบคุมดูแลของกระทรวงใด ก็อาจให้อยู่ในการควบคุมดูแลของกระทรวงสำนักนายกรัฐมนตรี เฉกเช่นเดียวกันกับคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งการตรากฎหมายเช่นว่านี้ อาจตราในรูปแบบพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ให้บริการส่งอาหารและสินค้า พ.ศ....

3.2 เมื่อมีความหมายแล้ว ก็ต้องมีการกำหนดหน่วยงานของรัฐที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งโดยลักษณะรูปแบบของการประกอบธุรกิจดังกล่าว เห็นสมควรที่จะต้องมีเป็นอย่างน้อย คือ คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ในการเข้ามามีบทบาทหน้าที่ในการควบคุมดูแลรูปแบบการทำสัญญาทางอิเล็กทรอนิกส์ ระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารกับผู้ส่งอาหาร เพราะเมื่อมีความหมายเฉพาะมาคุ้มครองและควบคุมแล้ว ก็ย่อมเกิดหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการรับผิดชอบในเรื่องดังกล่าวนั่นเอง

เอกสารอ้างอิง

ไชยเจริญ ถันติศิริ. คำอธิบายกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยตัวแทน นายหน้าจัดการ งานนอกสั่ง.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2502.

พินัย ฌ นคร, "กฎหมายว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม : แนววิเคราะห์ใหม่เชิงเปรียบเทียบ." วารสาร

นิติศาสตร์ ปีที่ 30, ฉบับที่ 4 (ธันวาคม 2543): หน้า 546-588.

อุษณิ ดีเรือน. “การกำกับดูแลการประกอบธุรกิจระบบเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์สำหรับ ธุรกรรมสินค้า เชื้อ

ระหว่างบุคคลกับบุคคล.” วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2562.

สำนักงานคณะกรรมการแข่งขันทางการค้า. ผลคำวินิจฉัยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า กรณีผู้

ประกอบธุรกิจให้บริการรับและจัดส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันกำหนดเงื่อนไขทางการค้า ที่เป็นการ

เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม [Online]. Available URL: [https://otcc.or.th/wp-](https://otcc.or.th/wp-content/uploads/2021/06/24-02_2564)

content/uploads/2021/06/24-02_2564

Consumer Law. **Consumer Rights** [Online]. Available URL:

<http://www.consumersinternational.org/who-we-are/consumer->, 2020